



Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Կ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ



(ՌԱԴԻՈ ԸՆԴՈՒՆՈՋԻ
ՈԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱ
ՆՈՆՆԵՐԸ)

1929

ՅԵՐԵՎԱՆ

ԻՍՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ



uk
10
5
1

1951
10
5
1

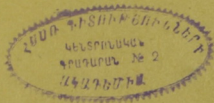
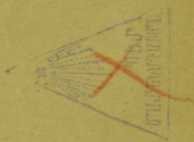
✓

Կ. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

621.386.62

A T
4487

Ռ Ա Դ Ի Ո



Հր. № 1133:

Գրառեպլար № 2880 (բ),

Տիրած 3000:

Պետհրատի առաջին տպարան Վաղարշապատում:

Պատվեր № 175:

ՌԱԴԻՈ-ԸՆԴՈՒՆԻՉԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

Ամեն վոք, իբրբ ցանկանում ե հիմնել ռադիո-ընդունիչ, ամենից առաջ պետք ե վորոշի, թե ինչպիսի ընդունիչ պետք ե գնել, կամ ինքնուրույն պատրաստել:

Կարևոր ե նկատել մի հանգամանք, վոր ներկայումս մեր ռադիո-արդյունաբերությունը շուկա չե հանել զանազան տեսակների ռադիո-ընդունիչներ և ռադիո-սարքավորումներ, սկսած ամենահասարակ ընդունիչից, վերջացրած ուժեղ բարձրախոսներով, վորոնք կարող են բավարարել մի քանի հարյուր ռադիո-ունկընդիրներ:

Այն հարցը, վորը վերաբերվում ե ռադիո-ընդունիչի ընտրությանը, ավելի քան հեշտ ե լուծվում ալն ռադիո-սիրողի համար, վորը ավելի մոտ ե ընակվում հաղորդող ռադիո-կայանին, վորովհետև ամենաթույլ ընդունիչն անգամ մոտիկ վայրում կարող ե ընդունել: Այս գործն ավելի ևս հեշտանում ե ալն ռադիո-սիրողի համար, վորը վորոշ չափով ծանոթ ե ռադիո-տեխ-

նիկայի սկզբունքների հետ. իրոք այդպիսիները հնարավորութուն ունին շուկայում լեղած բազմապիսի ընդունիչների միջից ընտրել իրենց ցանկացածը: Ինչ վերաբերվում է հեռավոր շրջաններում կամ գյուղերում բնակվող ռադիո-սիրողներին՝ շուկայից պատահական գնած ընդունիչը կարող է միանգամայն անպետք լինել, ռադիո հաղորդող կենտրոնի հեռու լինելու պատճառով:

Պարզ է, վոր հեռավոր տեղերից ռադիո-հաղորդումներն ընդունելու համար, պատրաստված ընդունիչն իր կառուցվածքով ավելի բարդ է լինում, քան մոտիկ տարածութունների համար պատրաստվածները. այս տեսակետից կարևոր նշակակութուն ունի ռադիո-ընդունիչի վսրակի պարզելը: Ռադիո-ընդունիչի կառուցման հարցում հիմնական պահանջն է, վոր ընդունիչի մեջ գտնվող առանձին-առանձին մասերը (ելեմենտները) միացված լինեն համաձայն սխեմայի, ճիշտ և ամուր, վորպեսզի հենց սկզբից, իր զգալնութունով ռադիո-լսողին կարողանա լիովին բավարարել: Այս վերջինը կարևոր է հեռավոր շրջանների ռադիո-սիրողների համար, յեթե վոչ, նրանք կարող են հանդիպել մեծ դժվարութուններին:

Ակներև է, վոր ռադիո-սիրողի համար ավելի հեշտ է պարզ կազմութուն ունեցող ըն-

դուռնիչի հետ գործ ունենալը, քան բարդ, վորով-
հետև առաջինների գործածումը մի քանի անգամ
ավելի հեշտ է և չի պահանջում հատուկ գիտե-
լիքների:

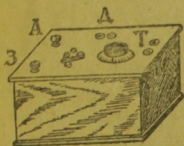
I

1. ՌԱԴԻՈ-ՍԱՐԳԱՎՈՐԾԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԱՍԵՐԸ

- 1) Ռադիո-ընդունիչը,
- 2) Հեռախոսը, դեդեկտորը (детектор) և ու-
դիո-լապտերը (катодная лампа),
- 3) Անտեննա (антенна) (ողալին ցանցը) և
հողակցում (заземление),
- և 4) Շանթարգելը (грозовой переключатель)

2. ՌԱԴԻՈ-ԸՆԴՈՒՆԻՉՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Ընդունիչները լինում են լապտերավոր և
դեդեկտորալին (սեւ նկ. 1—2)



Նկար 1.

Ժամանակ ուժեղացումը կատարվում է լապտերի

ա) Լապտերավոր
ընդունիչները
պատրաստվում են
սկսած մեկ լապտե-
րից մինչև չորս, վեց
և ավել:

Ռադիո - հաղոր-
դումն ընդունելու

միջոցով, վորովհետև ռադիո-ալիքները շատ ան-
 նշան են լինում, ընդունիչը հնարավորութուն
 չի ունենում զգալ: Համաձայն լապտերների թվի
 շատության ըստ այնմ հնարավոր է լսել ավելի
 հեռավոր վայրերից:



Նկար 2.

Սկսած 2—3 լապտեր ունեցող ապարատից
 կարելի է միացնել վերարտադրող(репродуктор)
 և հնարավորութուն տալ լսել մի քանի տաս-
 նյակ ունկընդիրների: Իսկ յերեքից պակաս լապ-
 տեր ունեցող ապարատին բարձրախոս միացնել,
 բարձր և պարզ լսել հնարավոր չի:

Հապտերավոր ընդունիչների համար պա-
 հանջվում են նաև գործադրել ելեկտրական հոսանք
 (հար հոսանք—ПОСТОЯННЫЙ ТОК) յերկու տեսակ
 լարվածությամբ, ցածր և բարձր, ցածրը 4—6,
 իսկ բարձրը 80 և ավել վոլտ, նայած ընդունիչի
 և լապտերների տեսակներին: Այդ հոսանքը կարե-
 լի է ստանալ ակումուլյատորների կամ չոր մարտ-
 կոցների (сухие батареи) միջոցով: Յերկու լար-

վածութիւնն եւ միացվում են լապտերավոր ընդունիչին ըստ նշանակված տեղերի. ընդունիչի վրա լեղած դրական + նշանով ծալքը միացնել մարտկոցի + բեռին, իսկ բացասականը — բացասականին:

բ) Դեղեկտորավոր ընդունիչը կրում է ալդանունը, վորովհետեւ նրա կարևոր մասերից մեկը դեղեկսորն է — հատուկ բլուրեղից պատրաստված գործիք:

3. ԻՆՉ ՄԱՍԵՐ ՈՒՆԻ ՌԱԴԻՈ-ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄԸ

ա. Հեռախոսը յեւ դեղեկսորը.

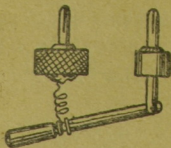
Ընդունիչի զգայնութիւնը, բացի նրա մասերի (եւեմենտների) ճիշտ հաշիվներից ունյութի հատկութիւնից, կախում ունի նաև հեռախոսի ելեկտրոմագնիստների վաթաթվածքների դիմադրութիւն մեծութիւնից և մազնիտների ուժից: (նկ. 3):



Նկար 3.

Իսկ ինչ վերաբերվում է դեղեկտորին, նրա զգայնութիւնը կախում ունի բլուրեղի հատկութիւնից: Դեղեկտորի համար կարևոր է նրա կոնստրուկցիան, վորը դուրացնում է ընդունիչի լարումը. կան դեղեկտորներ, վորոնք շատ դժվարութիւններ են լարվում:

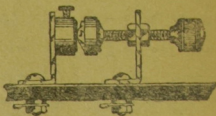
Դեղեկատուրը, վորպես ամենակարևոր մասերից մեկը, անհրաժեշտ է ռադիո-սիրողներին մի քանի խոսքով ծանոթացնել նրա ընդհանուր կոնստրուկցիայի հետ:



Նկար 4.

հետ շփվելով կազմում են թույլ էլեկտրական միացում: Վորովհետև բյուրեղի վոչ բոլոր կետերը ունեն զգալիություն, այսինքն չունեն դեղեկատորացման հատկություն, անհրաժեշտ է, վոր ընդհանուր կոնստրուկցիան լինի շարժական, վորպեսզի հնարավորություն լինի շարժելով գտնել բյուրեղի և սրածայր զսպանակի միացման կետերը. այդ նպատակով սովորաբար սրածայր-մետաղյա զսպանակը պատրաստվում է շարժական և հարմարեցվում է դեղեկատուրի ծնկաձև մասում:

Դեղեկատուրը իր հերթին բաղկացած է չերկու զլխավոր մասերից. բյուրեղից և մետաղյա սրածայրից (s. նկ. 4), կամ չերկու տաբեր բյուրեղներից (s. նկ. 5). բյուրեղները հազիվ իրար



Նկար 5.

Բացի այդ, կարևոր ե կա, վոր դեղեկտորը ունենա հաստատուն գործողութիւն, այսինքն սրածայրը տեղափոխելիս ցանկացած ուղղութիւնով, շարժման ժամանակ չանհադտանա ռադիո-ալիքը:

Դեղեկտորի խրանների համար (մի զուգ բևեռներ, վորոնք անցնում են բների մեջ) ընդունիչի վրա պատրաստված բների հեռավորութիւնը պիտի լինի 20 միլիմետր:

բ. Դեղեկտորի մասերը.

Դեղեկտորի լաւորակ բլուրեղները հետևյալներն են.

Բյուրեղներ

Մեքաղլա սրածայր

Կապարլա փալլար (զալեն գալենիդ)	դրա համար գործածակ. ե	{ Պողպատլա
Կապարլա փալլար (առանց գալենի)	»	{ Նիկել
Կապարլա փալլար	»	{ Պղնձլա
»	»	{ Գրաֆիտի
»	»	{ Մագնիում ժապավեն
Պրիտ	»	{ Պղնձլա
	»	{ Պողպատլա
	»	{ Վոսկլա
Յերկաթ սիլիցի	»	{ Պղնձլա
	»	{ Պողպատլա

Ցինկ	»	Պղնձյա
Կարբորունդ	»	{ Պողպատյա
»	»	{ Պղնձյա

Ամենագործածականն է ցինկ-խալկոպիրիտ, կարբորունդ պիրիտ և չերկաթ-սիլիցի-պիրիտ:

Պետք է նկատել, վոր վոչ բոլոր բյուրեղները, թեկուզ լինեն միևնույն տեսակից, հավասարաչափ զգայուն են. նույնն էլ վերաբերվում է բյուրեղի մակերեսի կետերին. մակերեսի վոչ բոլոր կետերը հավասարաչափ զգայուն են, բյուրեղի ամենազգայուն կետին մետաղյա սրածայրը միացնելու ժամանակ ստացվում է և պարզ ուղիտ-հաղորդում:

Ամեն մի ռադիո-սիրող ռադիո-հաղորդում ընդունելու ժամանակ, չերք նա գործադրում է դեղեկտոր, չպետք է մոռանա, վոր բյուրեղը պետք է մաքրել փոշուց և այլ կեղտերից: Անհրաժեշտ է ընդունելութունը վերջացնելուց հետո դեղեկտորը ծածկել հատուկ տուփով, վորևե պաշտպանիչով, կամ հանել ընդունիչի վրայից և պահել:

Պետք է իմանալ, վոր ռադիո-հաղորդման ընդունելութունից հետո, չեթե ընդունիչը միացված չլինի գետնի հետ, բյուրեղը ոտմոսփերային, ուժեղ կաշծերին չենթարկվելով, կորցնում է իր զգայնութունը, չերբեմն ելբոլորովին ալրվում է:

Ձի թուլատրվում բյուրեղին ձեռք տալ. կարող ես պատահել, վոր նրա զգայուն կետերը կեղտոտվեն և զգայնութիւնը թուլանայ. Յանկալի լե բյուրեղը իր տեղից շարժել ունելիքով:

Տարածված այն կարծիքը, վոր իբր թե մեծ կտորից կազմված բյուրեղով ավելի լավ ե լավում, քան թե փոքրով, սխալ ե. ռադիո-տեխնիկան տեսականորեն ապացուցում ե ընդհակառակը:

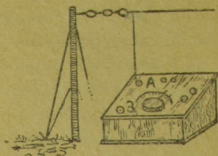
գ. Ինչպես գտնել բյուրեղի զգայուն կետը.

Յերբ ռադիո-հաղորդումը բավականաչափ լավ ե լավում, դժվար ե նշմարել, թե արդյոք ոգտվում ենք լավ բյուրեղով և գտնել ենք նրա զգայուն կետը: Վորպեսզի այս հարցին պատասխանել, հարկավոր ե նախորոք լարել ընդունիչը հաղորդող ռադիո-կայանի ավելի վրա և ապա գտնել դեպեկտ. բյուրեղի զգայուն կետը, վորից հետո փոփոխելով ընդունիչի ինքնախնդուկցիոնը, կամ կոնդենսատորը (խտացուցիչ), մետաղա սրածայրը շարժել իր տեղից և հեռացնել սկզբնական կետից, հետո փորձել գտնել բյուրեղի մակերեսում մի նոր կետ, վորը պետք ե տա ավելի լավ արդյունք: Այդ լեղանակով կարելի լե մի քանի անգամ փոփոխել կետերը և վերջում կարելի լե համոզվել, վոր բյուրեղը զգայուն ե և բավարարում ե ռադիո-սիրողին:

4. ԱՆՏԵՆԱՆ ՅԵՎ ՀՈՂԱԿՑՈՒՄ Ը

Ընդունող ռադիո-սարքավորման հետ զուգահեռ հիմնական մասերից մեկն է անտենան և հողակցությունը:

Ռադիո-սիրողը, նախ քան ընդունիչի հիմնելը, պետք է հոգս տանի անտենայի ճիշտ կառուցմանը, նրան տալով վորոշ բարձրութուն:

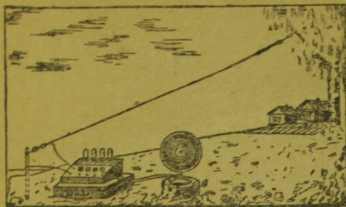


Նկար 6.

Սովորաբար անտենան իրանից ներկայացնում է պղնձյա կամ բրոնզյա մի քանի բարակ լարերից հյուսված հաղորդիչ. այդ հաղորդիչը միացվում է կայմերի ծայրերին. վորտեղ հնարավոր չի կայմեր հիմնել, կարելի է միացնել ծառերին, լեկեղեցիների գմբեթներին և գործարանների դրսի խողովակներին գազաթներին:

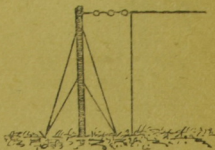
Անտենային պետք է տալ հորիզոնական դիրք. մի ծայրից իջեցվում է ուղղահայաց մի լար, վորը միացվում է ընդունիչին, վորտեղ գրված է «A» տառը (s. նկ. 6 յեվ 6ա). կարելի է

և թեքված դիրք տալ, բայց ընդունիչը պետք է միացնել իջեցրած լարին ցածի մասին:



Նկար 6ա.

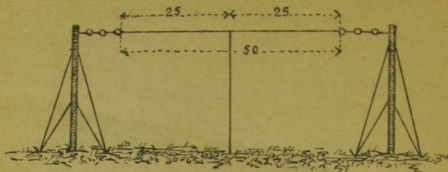
Անտենան ունի «Γ» և «T» տառերի ձևեր. իբրբ դրվում է T տառի ձևը, պետք է հորիզոնական մասը բաժանել ճիշտ լերկու հավասար մասերի և բաժանվող տեղից իջեցնել դեպի ընդունիչը ուղղահայաց ծայրը: (s. նկ. 7 և 8.):



Նկար 7.

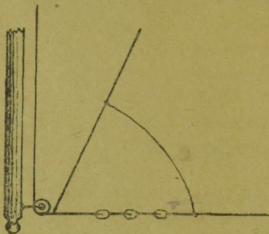
Անտենան կալմերից մեկուսացնելու համար

գործ են ածվում հախճապակե (ֆարֆորյա) ընկուղաձև մեկուսիչներ (орешкообразные изоля-



Նկար 8.

торы). ամեն մի ծալրին միացվում է վոչ սլակա 2-3-ից (ս. նկ. 9). մեկ հատը լավ չի մեկու-

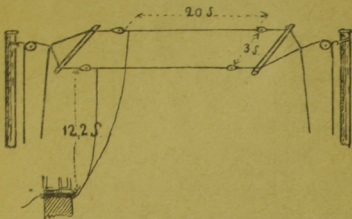


Նկար 9.

սացնում և անտենայից ստացվում է ելեկտրո-

մազնիսական ալիքների կորուստ: Նախ քան անտենան միացնելը կայմերի գազաթներին, ցանկալի չե գործադրել չուգունյա կամ լերկաթյա ճախարակներ, վորը կհեշտացնի լարերով իջեցնել ու բարձրացնել անտենան:

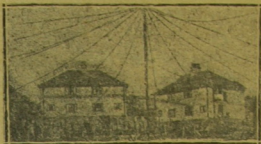
Անտենայի հորիզոնական մասի լերկարութունը սովորաբար լինում է 40—50 մետր. իսկ տեղական պայմանները չեթե չեն թուլատրում տալ այդ լերկարութունը, կարելի չե վերցնել 20—30 մետր, բայց ուղղահայաց մասի ծալքին, նախ քան միացնելը ընդունիչին, հարկավոր է



Նկար 10.

միացնել մեկ կծիկ մեկուսացված լար (կարելի չե ելեկտրական զանգի լարից), վորը կավելացնի անտենայի ինքնաինդուկցիոնը և հնարավորութուն կտա ընդունելու լերկար ալիքավոր ռադիոկալանների հաղորդումները:

Իսկ այն ռադիո-սիրողները, վորոնք դժ-
վաշանում են գնել մեկուսացված լար և կալ-
մերի հեռավորութունն է 20—30 մետր, այս
դեպքում անտենան պետք է պատրաստել չերկու-



Նկար 10 ա

լարից (ս. նկ. 10): Մի անտենային միացնել չեր-
կու կամ ավելի ընդունիչներ, չի կարելի. իսկ մեկ
կալմից կարելի չե կախել մի քանի անտենա-
ներ (ս. նկ. 10 ա):

ա. Ինչու՞մ է անհնայի դերը.

Նկարագրել ուղարկող ռադիո-կայանի ան-
տենան մեր ծրագրում չի մտնում, այլ միայն
ընդունող կայանների, վորոնք ներկայումս տա-
րածված են ռադիո-սիրողների ցանցում:

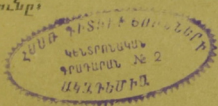
Շատերին հայտնի չե, վոր ուղարկող ռադիո-
կայանների ստուգիաներում դրված միկրոֆոնի
տուօջ արձակած հնչյունները, տարածվելով չե-
թերի մեջ, պետք է, վոր ճիշտ և շատ վորոշ

4487
A
1799
Ընդունվեն և լավեն ընդունող ռադիո-կայաններու մ: Արձակած հնչյունները միկրոֆոնից սկսած մինչև ընդունիչին հասնելը կատարում են մի շարք ելեկտրական պրոցեսներ և վեր են ածվում ելեկտրական տատանումներին, ալիքաձև, նման ջրի ալիքներին, և ապա վեր են ածվում հնչյուններին, փորոնք հանդես են գալիս ռադիո-ընդունիչի հեռախոսի մեջ:

Ընդունող և հաղորդող ռադիո-կայանների տարածություն միջև առաջացած ելեկտրոմագնիսական ալիքներն հալոնաբերելու համար պետք է ունենալ լեթերում մի փոքրև հաղորդիչ լար, ալիքախիսին ռադիո-կառուցվածքներում, անտենան է, փորը անմիջականորեն կապում է ալիքերի կալանները իրար հետ և ռադիո-հաղորդման ալիքները ընդունկցում է և ուղևորում դեպի ընդունիչ ապարատը:

բ. Հողակցման նեանակությունը.

Ընդունող ռադիո-սարքավորման մեջ, նամանավանդ դեգեկտորային, հողի հետ հաջող միացնելը մեծ նշանակություն ունի: Վատ միացումը կլանում է մեծ քանակի ռադիո-լեռանդ, փորը կարող է անցնել ընդունիչի մեջ և ալիքացնել ու ուժեղացնել ռադիո-հաղորդման լսելիությունը:



Ելեկարումագնիսական հոսանքները, վորոնք
ընդունվում են անտենայի միջոցով և անցնում
ընդունիչի մեջ, իր հերթին պետք է ազատ
անցնեն գետնի մեջ կամ հակառակը:

Բայց պատահում են տեղեր, վորտեղ գե-
տնայինում և վատ (քարոտ, չոր և այլն) և
գալիս է հալատական արմար չի և վորոշ
չափով ել կթուլացնի ռադիո-ընդունելութունը:
Բացի այդ, անփորձ ռադիո-սիր-հերը և ռադիո-
աշխատակիցները, նույնիսկ շփոթության են
հանդիպում, նկատի չառնելով հողակցման նշա-
նակութունը, վատ լավելու ժամանակ սկսում
են ընդունիչը քանդրաել, կամ թե քննադատել
ռադիո-սարքավորումը: Լավ հողակցումը հնա-
րավոր է հողի խոնավ շերտերին հասնելով
կամ ավելի լավ և ոգտվել, քեթե ռադիո սար-
քավորմանը մոտ է ջուրը, առուն, գետը, ջրհորը
և այլն:

Ռադիո-ընդունիչից, վորտեղ նշանակված է
«3» տառը միացվում է պղնձյա լարը (ցանկալի
չի լինի մեկուսացված) և տարվում է դեպի դուրս,
հասցնելով այն տեղին, վորտեղ ընտրված է հո-
ղակցումը, լարի ծայրը մաքրվում է և անագով
միացվում է մետաղյա շերտին և կամ թերթիկին.
թերթիկը պետք է լինի պղնձյա անագով ծածկ-
ված կամ մաքուր ցինկից:

Միացնելուց հետո շերտը վոչ պակաս մեկ մետր խորությամբ թաղվում է հողի մեջ. իսկ լեթե մոտ ե առու, գետ, ջրհոր և այլն, ուղղակի իջեցվում է ջրի մեջ և ծածկվում հողի բարակ շերտով:

5. ՌԱԴԻՈ-ԸՆԴՈՒՆԻՉԻ ԿԱԶՄՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

ա) Ինքնախնդու կցիոն կոճ.

բ) Կոնդենսատոր (փոփոխական և մշտական),

գ) Վարիոչափ (вариометр)

Հիշյալ մասերը գործածվում են թե լապտերավոր և թե գեղեկատրային ընդունիչներում:

Վորպեսզի չբարդացնել ռադիո-սիրողների գործը նամանավանդ գյուղում, այստեղ մենք նպատակ ունենք ծանոթացնելու գլխավորապես այն ընդունիչի մասերի հետ, վորոնց հետ ռադիո-սիրողը հաճախ գործ է ունենում: Իսկ լապտերավոր ընդունիչների կառուցվածքը ավելի բարդ է և մասերը ունեն ավելի բարդ ձև ու պատրաստվում են այլ հաշիվներով:

ա. Ինֆնախնդուկցիոն կոճ.

Բոլոր տեսակի ընդունիչների մեջ առանց բացառության ինքնախնդուկցիոն կոճը ամենակարևոր մասն է:

Ինքնախնդուկցիոն կոճը և կոնդենսատորը

միանալով իրար հետ, կազմում են այսպես կոչված ընդունող կոնտուր, վորը հնարավորութուն է տալիս ընդունիչը լարել վորևէ ռադիո-ալիքի վրա ու այդպիսով իրականացնել ռադիո-հաղորդման ընդունելութունը: Գործնականում ռադիո-սկզբերը հանդիսւում են զանազան տեսակի և ձևերի վորք ամածքներով ինքնաինդուկցիոն կոճերի, բայց սկզբում է մնում և նույնը:

Փաթաթվածքների համար գործածվող լարը գլխավորապես լինում է պղնձյա և անլալման մեկուսացված. վորպես ելեկտրոտեխնիկական որենք, լարերը պետք է լինեն բավականաչափ հաստ, վորպեսզի պահասի լարի գիմադրութունը: Ամենալավ մեկուսացումը հաշվում է կրկնակի թղթով պատվածը. լարը այդպիսի մեկուսացումով կրճատ նշանակվում է ПБД:

Ավելի նուրբ պատրաստված ընդունիչներում գործադրվում է նաև կրկնակի մետաքսյա մեկուսիչ, վորը նշանակվում է ПШД: Լարը, բացի թղթյա մեկուսացումից, ծածկվում է շերլակով (սոսինձանման նյութ) կամ պարաֆինով:

Կարելի չէ ոգտվել մեկ շերտ թղթյա կամ մետաքսյա մեկուսացում ունեցող լարերով, վորոնք նշանակվում են ПВО և ПШО, բայց այս վերջինները կարող են ընդունիչում առաջացնել սեփական ունակութուն (собственная емкость),

վորը ավելի ևս կավելանա, իբրը լարը ծածկ-
վում է շերլակով կամ պարաֆինով:

Ռադիո-ընդունիչում առաջացած սեփական



Նկար 11.

խուսափելու համար, ավելի լավ է գործադրել
ինքնաինդուկցիոնը կրկնակի մեկուսացումներով:

Ինքնաինդուկցիոնի համար

ռադիո-սիրողները գործ

են ածում 0,8 միլիմետր

հաստության զանգի լար:

Ինքնաինդուկցիոն կո-

ճերը լինում են զանազան

ձևերի, գլանաձև, հարթ

սողիչներով (с ПОЛЗУНКОМ),

և այլն (ս. նկ. 11, 12):



Նկար 12

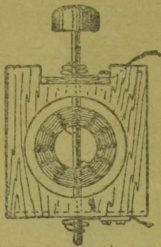
բ. վարիումեր.

Վարիումետր կոչվում է այն ինքնաինդուկ-
ցիոնը, վորը բաղկացած է միմյանց հետ կապ-

ված չերկու կոճերից. ցանկացած դեպքում կա-
րելի չե լուրաքանչլուրին առանձին-առանձին
դիզք տալ, վորի շնորհիվ հավասարաչափ փո-
փոխվում ե ինքնաինդուկցիոնը, վորոշ սահման-
ներում (ս. նկ. 13):

գ. Կոնդենսատորներ (խտացուցիչներ).

Կոնդենսատոր կոչվում ե ընդունիչի մեջ
գտնվող այն մասը, վորը իրանից ներկայացնում



Նկար 13.

ե չերկու կամ մի քանի
մետաղյա թիթեղներ, վո-
րոնց միջև գտնվում են ե.
լեկտրականութուն չհա-
ղորդող շերտերը (դիէլեկ-
տրիկներ), որինակի համար
ողը, փալարը, պարաֆինը,
յուղած թուղթ, կամ ա-
ռանց լուղի և այլն: Կոն-
դենսատորին հաղորդվող ե-
լեկտրական հոսանքը առա-

ջացնում ե շերտերի միջև հակառակ հոսանք—
դրականից բացասական, բացասականից դրա-
կան: Կոնդենսատորների վորակը վորոշելու հա-
մար ընդունված ե համեմատել մեկը մյուսի
հետ, չափանիշ ունենալով նրանց ունակութունը:

Կոնդենսատորների ունակութիւնը չափելու միա-
վոր ընդունված և ֆարատներ և սանտիմետրնե-
րը: Ունակութիւն մեծութիւնը պայմանավորվում
է նաև շերտերի մակերեսի լայնութիւնը, քանա-
կով և նրանց միջև չեղած տարածութիւն հե-
ռավորութիւնը:

Բացի այդ, ունակութիւնը կախում ունի
նաև թիթեղները բաժանող նյութից (դիէլեկտ-
րիկ հաստատունից):

Կոնդենսատորների ունակութիւնը ավելաց-
նելը հնարավոր է միայն մի քանի կոնդենսա-
տորների զուգահեռ միացնելու դեպքում. ավելի
փոքր ունակութիւն ստանալու դեպքում միաց-
վում են հաջորդաբար:

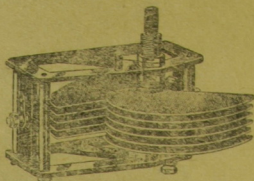
Կարճ ալիքները ընդունելու համար ընդուն-
ված և կոնդենսատորները միաց-
նել հաջորդաբար, իսկ չերկարը՝
զուգահեռ:

Կոնդենսատորները լինում են
չերկու տեսակի, փոփոխական և
մշտական: Մշտական Կոնդենսա-
տորների դիէլեկտրիկները լինում
են զանազան տեսակի նյութերից,
իսկ փոփոխականինը՝ միմիայն ոգը: Փոփոխա-
կան կոնդենսատորների շերտերից մեկը լինում



Նկար 14.

և շարժական, իսկ մյուսը անշարժ, լեռանկյու-
նաձև կամ կիսաշրջան (Տ. Գկ. 14 և 15):



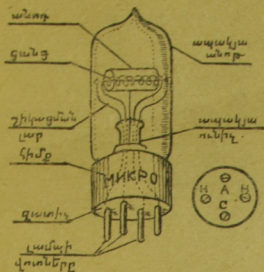
Նկար 15.

6. ԼԱՊՏԵՐԱՎՈՐ ԸՆԴՈՒՆԻՉՆԵՐ

Լապտերավոր ընդունիչները (ուժեղացու-
ցիչները) ներքին սարքավորումներով դեղեկ-
աորավորներից պանազանվում են մի քանի ա-
ռանձնատառուկ մասերով և լապտերներով: Շատ
լապտերներով և մեծ կարողութամբ ընդունիչ-
ներում գործադրվում են հատուկ դիմադրիչներ—
տրանսֆորմատորներ և այլ ձևի կոնդենսատոր-
ներ:

Իսկ ինչ վերաբերում է լապտերներին,
ներկայումս շատ գործածական են «Միկրո»

(микро) լապտերները, լերկու կամ մեկ ցանցանի (s. նկ. 16, 17): Մեծ կարողութուն ունեցող ու-



Նկար 16.

ժեղացուցիչներում գործ են ածվում ուժեղ լապտերներ, УТ-1, УТ-15 և այլն տեսակների:

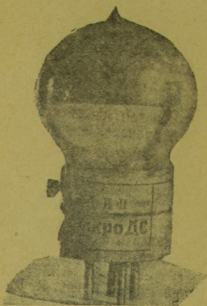
II

1. ՌԱԴԻՈ-ԸՆԴՈՒՆԻՉՆԵՐԻ ՈԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Նախ սկսենք զեդեկտորալին և ապա անցնենք լապտերավոր ընդունիչների ոգտագործման ձևերին:

Ռադիո-հաղորդումը ընդունելու համար,

նամանավանդ, յերբ անհայտ ե, թե վորտեղից ե և ինչպիսի յերկարության ակիքով ե լավուժ, ամենից առաջ պետք ե ստուգել, չկա արդյոք ոտմոսֆերային կամ կայծակի ուժեղ պարպումներ (разряды), ստուգելու համար շանթարգելի կոթը մի քանի անգամ պետք ե հեռացնել և մոտեցնել նորից իր սկզբնական դիրքին, այդ ժամանակ պետք ե նկատվեն կայծերի ճթճթոցներ.



Նկար 17.

Եթե այդպիսիները բացակայում են, ապա շանթարգելը տեղափոխել անտեսնային լարին, վորը միաժամանակ միացված ե և ընդունիչին:

Յերբ կհամոզվեք, վոր կայծերը միանդամայն բացակայում են, ընդունելութունը հնարավոր ե արդեն, կարելի չե ձեռնարկել

լարման. նախ վերցնել հեռախոսը, հազցնել ականջներին. դեղեկատորի սրածայրը նստացնել բլուրեղի վրա, վորից հետո շարժել ինքնախու-

դուկցիան կոճի հետ միացված կոթը, թողնելով իր միջին դիրքում, իսկ կոնդենսատորինը շարժել մի ծալրից դեպի մյուսը: Լսելով վորև ե կալանի հաղորդում, կոնդենսատորը թողնել ամենագլխուն դիրքում, իսկ ինքնախնդուկցիոնը պետք ե շարժել այս կամ այն կողմը, մինչև գտնել ռադիո-կալանի հաղորդումը: Այդ վերջացնելուց հետո հարկավոր ե դեդեկտորի սրածալը իր դիրքից փոփոխել և գտնել ամենագլխուն կետը բլուրեղի մակերեսի վրա:

Յերբ միաժամանակ աշխատում են և լրսվում ընդունիչում չերկու ռադիո-հաղորդիչ կալաններ, բայց ցանկալի չի նրանցից մեկին ու մեկին լսել, այս դեպքում ընդունիչի գործիչ մասերը մնում են նույն դրությանը, միմիայն հնարավոր ե մի կալանի հաղորդումը թուլացնել, իսկ մյուսը ուժեղացնել ինքնախնդուկցիոնի կամ կոնդենսատորի ունակութունը ավելացնելու կամ պակասացնելու միջոցով:

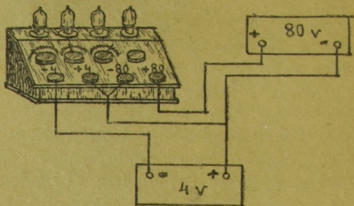
Աշխատանքը վերջացնելուց հետո ընդունիչը կարելի Է թողնել նույն դրությամբ, միայն շանթարգելը միացնել հողակցման «3» կոնտակտի հետ:

2. ԼԱՊՏԵՐԱՎՈՐ ԸՆԴՈՒՆԻԶԻ ՄԻԱՅՈՒՄԸ ՅԵՎ ՈԳՏԱԴՈՐԾՈՒՄԸ

Նախ քան ընդունիչը միացնելը, սկզբից պետք ե համոզվել արդյոք կանոնավոր են լապ-

տեղերը, ակումուլյատորային և չոր ելեմենտների մարտկոցները, ընդունիչի մակերեսի վրա գտնվող մասերին միացվող կոնտակտները, և վերջապես լապտերների բևեռների բները: Այս բոլորից հետո միացվում է շանթարգելը ընդունիչի «A» կոնտակտին, հետո միացվում են 4 և ապա 80 վոլտ մարտկոցները համաձայն տվյալների $+$ և $-$ բևեռները ընդունիչի համապատասխան լարերին:

Խիստ վտանգավոր է 80 և 4 վոլտանոցների միացման տեղերը փոփոխել. այդպիսի դեպքում անմիջապես այրվում են լապտերները: Իսկ



Նկար 18.

լեթե սխալմամբ փոփոխել $+$ և $-$ բևեռները, ընդունիչում վոլինչ չի լսվում և կարող եք շփոթության հանդիպել (s. նկ. 18):

Մարտկոցների ճիշտ միացումից հետո հե-
ռախոսը միացնել «T» նշանակված բներին և
ապա շատ կամաց շարժել շիկացնող բեռատատի
կոթը դեպի աջ, մինչև ան ժամանակ, լերը
կսկսեք լսել բավարար չափով խշշոց և շփում,
այս վերջինը ապացույց է, վոր ընդունիչը միաց-
ված է ճիշտ, բեռատատի կոթը շարժելիս միև-
նույն ժամանակ կլսեք, թեկուզ թույլ, վորև է
ռադիո-կայանի հաղորդում, բայց բեռատատը
պետք է շարունակել շարժել դեպի աջ, մինչև
վոր հաղորդումը լավի բավարար: Յերբ բեռատա-
տը շարունակում եք շարժել դեպի աջ, իսկ ռա-
դիո-հաղորդման լսողությունը չի ուժեղանում,
ուրեմն բեռատատի լարումը պետք է համարել
վերջացած: Դրանից հետո հարկավոր է լարել
ընդունիչի մյուս մասերը: Նախ սկսել ընդունող
կոնտուրից, շարժելով կոնտակտների տեղը, ալ-
սինքն առանձին-առանձին մասերը, մինչև վոր
հաղորդման լսողությունը բավարարի ունկընդի-
րներին:

Պետք է հիշեցնել մի հանգամանք, վոր լերը
ընդունիչի ընդունող կոնտուրը լարված չի տըվ-
յալ ալիքի վրա, առաջ է դալիս տարրերինակ
վոռնոց (BOH). լերը դա տեղի է ունենում, նշա-
նակում է ռադիո-հաղորդումը լավում է, մնում
է գտնել նրա ալիքի ճիշտ լարումը, այսինքն լա-
րել ընդունիչը բեզոնանս տվյալ ալիքի վրա:

Լսողութիւնը, իերբ հեռախոսում անքան ե
ուժեղանում, վոր անհնարին ե մոտեցնել ականջ-
ներին, պետք ե անմիջապես միացնել վերարտա-
դրողը (репродуктор):

Վերարտադրողի լարումը տրվում ե սպի-
տակ մետաղյա պտուտակով, վորը գտնվում ե
ռեպրոդուկտորի հետին մասում: Աշխատանքը
վերջացնելուց հետո անմիջապես բեռատատը պետք
ե շարժել դեպի ձախ, լապտերները հանգցնել և
սպա ազատել մարտկոցներից ու շանթարգելը
միացնել հողակցման հետ:

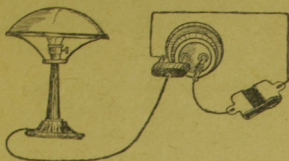
III

ՀԵՌԱՆՈՍԱԼԱՐԵՐԻ ԵՎ ԵԼԵԿՏՐՈԼԱՐԵՐԻ ՈԳ-
ՏԱԳՈՐԾՈՒՄՆ ԱՆՏԵՆԱՅԻ ՓՈԽԱՐԵՆ:

Այն քաղաքներում, վորտեղ գտնվում են
ռադիո-հաղօրդ կայանները, շատ տարածված ե
անտենայի փոխարեն հեռախոսի և ելեկտրոլա-
րերի ոգտագործումը: Հեռավոր տեղերից հաղոր-
դումների ընդունելութիւնը կատարել նման ձե-
վով բավարար չափով անհնարին ե, թեկուզ լինի
ամենաուժեղ և բարդ սխեմայով ընդունիչը:

Այնտեղ, վորտեղ գտնվում ե ռադիո-հաղորդ
կայանը, հեռախոսի և ելեկտրոլարերի ոգտագոր-
ծումը պետք ե կատարել հետևյալ պայմաննե-
րում:

Ռադիո-ոլորողը վուչ մի իրավունք չունի ինքնուրույն, առանց թույլատրության, ընդունելը միացնելու հեռախոսայարին: Այդ նպատակի համար պետք է դիմել տեղում հեռախոսացանցի կայանին և հրավիրել մանուրու: Առանց մանուրուի կարելի չէ միացնել հեռախոսին միացվող կապարելարին: Իսկ ելեքտրոլարերի ոգտագործման ժամանակ այնտեղ, վորտեղ ելեկտրական լարվածութունը ավելի չէ 220 վոլտից, ռադիո-սիրողը կարող է ընդունել ինքնու-

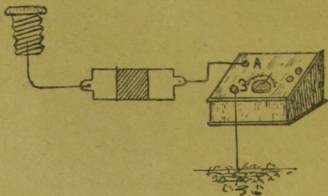


Նկար 19.

րույն, բայց չի թույլատրվում ելեկտրոլարի մեկուսացումը (շապիկը) քանդել, միացումը անմիջապես պետք է կատարել ռոգետե խըրանոցի միջոցով, իսկ ծալբահեղ դեպքում լապտերի կոթառի միջոցով (ս. նկ. 19, 20):

Լարերը և ընդունելիչը պաշտպանելու համար

ապահովիչի փոխարեն պետք է գործադրել կոն-
դենսատոր (մշտական), միացնելով մի ծայրով
գծին, իսկ մյուսով ընդունիչին. այդպիսի կոն-
դենսատորներ հեռախոսալարերի համար պետք է
լինի 3000 սանտիմետր ունակությամբ իսկ նրա
դիելեկտրիկը պիտի դիմանա 1000 վոլտ լար-
վածության:



Նկար 20.

Ելեկտրոլարերի համար միանգամայն բա-
վական է գործադրել կոնդենսատոր 800—1500
սանտիմ. ունակության: Բայց մի շարք պայման-
ներից չելած, այդպիսիները ընտրվում են գործ-
նականում:

Կոնդենսատորը այս դեպքում ծառայում է
վորպես ելեկտրական ֆիլտր, նրա միջոցով լավ
են անցնում միմյանց արագ կերպով հաջորդող

ելեկտրոմագնիսական հոսանքները, վորոնք կու-
 տակվում են ելեկտրական կամ հեռախոսալարի
 միջև առաջացած հաղորդող ռադիո-կալանների
 ռադիո-ալիքներից: Բացի դրանից, գծի և ընդու-
 նիչի միջև պետք է միացնել հեշտ հալվող ապա-
 հովիչ՝ կապարյա բարակ թելից պատրաստված¹,
 ալդպիսի ապահովիչը հալվում է 0,95 ամպեր
 ուժով հոսանքից, գործադրվում է ևս 0,25 ամ-
 պերանոց, լեթե ալդպիսիները հնարավոր չի ձեռք
 բերել, այն ժամանակ կարելի չէ փոխարինել ե-
 լեկտրական լույսի համար գործածվող ապահո-
 վիչներ «МИНЬОН» տիպի:

IV

ԻՆՉՊԵՍ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ ՌԱԴԻՈ-ԸՆԴՈՒՆԻԶԸ ԿԱՅԾԱԿԻՑ

Ամպերի կուտակման ժամանակ ողում ահ-
 ուելի ուժերով առաջանում են ելեկտրական կալ-
 ծեր (հոսանքներ), վորոնք անցնելիս, իրենց ճա-
 նապարհին հանդիպած ընդթչան ամենախոշոր
 առարկաները, ինչպիսիներն են՝ ժալուեր, ծառեր,
 և այլն այլում և մոխրացնում են, հալեցնում են
 մետաղյա հսկա կառուցումներ և մագնիսացնում
 լերկաթյա զանգվածներ:

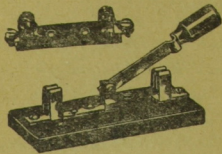
Պատահում են կալծեր, վորոնց լերկա-

¹ Վաճառվում է ելեկտրոխանութներում:

բութլուճը հասնում է մինչև մեկ կիլոմետրի, իսկ նրանցից առաջացած ելեկտրական լարվածութլուճը 250,000—500,000 և ավել վոլտի: Յեկնելով դրանից, կարելի է ասել, վոր մարդկանց կյանքի համար կաթակից առաջացած հոսանքները ամենավտանգավորն են:

Կաթակից առաջացած հոսանքները, ելեկտրական հոսանքների նման, ձգտում են անցնել դեպի հողը, վորը ամենալավ հաղորդիչն է նրանց համար: Կաթակի ժամանակ նրանցից առաջացած ելեկտրական հոսանքները, տարածվելով լեթերում, ընտրում են բարձրութլուճները, իրանց ճանապարհին ավելի մոտ, ինչպիսիններն են ռադիո-կայմերը, և նրանց միջոցով ձգտում են անցնել դեպի հողը: Ռադիո-կայմերին միացված անտենայի լարերի միջև առաջանում են կաթակի

հոսանքներ, վորոնք անմիջապես կանցնեն ռադիո-ընդունիչի միջով դեպի հողը:



Նկար 21.

Ուժեղ կաթակի հոսանքներից պաշտպանելու համար թե

ընդունիչին և թե ռադիո-աշխատակցին, անտենայի ուղղահայաց լարի ծայրը, վորը բերվում է մինչև ընդունիչը, նրա և հողակցման լարի միջև հիմնվում է շանթարգել (s. նկ. 21):

Յերբեմն անդգուշության հետևանքով շանթարգելը չեն առանձնացնում, վորի պատճառով վոչ միայն ալրվում ե ապարատը, այլ հրդեհվում ամբողջ շենքը և կալծակնահար լինում բնակիչները:

Ծանոթ.—Ելեկտրական կամ հեռախոսալարերի ոգտագործման համար շանթարգել կարելի է չգործածել:

V

ԻՆՉՊԵՍ ՍՏՈՒԳԵԼ ՌԱԴԻՈ-ՍԱՐԲԱՎՈՐՈՒՄԸ,
ՅԵՐԲ ԽԱՆԳԱՐՎՈՒՄ Ե ՌԱԴԻՈ-ՀԱՂՈՐԴՄԱՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

Դեղեկսորային ընդունիչում չերբ չի լսվում ռադիո-հաղորդումը, ստուգումը պետք ե սկսել նախ բոլոր միացնող տեղերից, թե ընդունիչի առանձին մասերի հետ կապված և թե անտենայի ու հոդակցման:

Պատահում ե, ընդունիչին միացվող անտենայի և հոդակցման լարերը, նախ քան միանալը ապարատին, լինում են կտրված, նամանավանդ չեն նկատվում, չերբ լարերը լինում են մեկուսացված (շապիկով ծածկված). չեթե դա տեղի ունի, պետք ե կտրված ծալրերը մաքրել և նորից միացնել անագով. այն դեպքում, չերբ թույլ են

լինում միացումները, հարկավոր ե ամրացնել, կտրված ծայրերը չեթե չմիացնել անագով, այլ միմիայն կապել, խոնավությունից կապված տեղերում կառաջանան ոկսիղներ (ժանգեր) և կավեւացնեն ընդունիչում դիմադրությունը, վոր զգալի չափով ազդում ե ռադիո-հաղորդման ընդունելության և լսողության վրա:

Ոկսիղներ առաջանում են նաև այն դեպքում, չերբ անագի հետ գործածվում ե աղաթթու, այս վերջինի փոխարեն հարկավոր ե գործածել կանիֆոլ (խեժ):

Պատահում ե, բացի հիշյալ թերություններից ընդունիչը չի գործում դետեկտորի անկանոնությունից, չերբ նրա սրածայրի և բլուրեղի միջև առաջանում են կեղտեր: Այս դեպքում հարկավոր ե սրածայրից մոտ կես միլիմետր մկրատով կտրել, իսկ բլուրեղի մակերեսը մաքրել ասեղի ծայրով:

Այդ բոլորից հետո, չերբ ընդունիչը դարձյալ չի գործում, ուրեմն թերությունը գտնվում ե ընդունիչում:

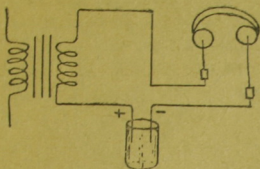
Հարկավոր ե զգուշությամբ հանել պտտատակները և ստուգել միջի մասերը. այն դեպքում, չերբ հնարավոր չե ինքնուրույն վերացնել, ապա պիտի դիմել տեղում գտնվող փորձված ռադիո-մասնագետին:

Ուժեղացուցիչ ապարատի չգործելը լինում է. 1) մարտկոցների սխալ միացումից, ալիսնքն բևեռների $+$ և $-$ փոփոխումից, ստուգել միացումները:

2) Ստուգել լապտերների բները և նրանց հետ միացվող ներքին միացումները, թողից և կեղտից մաքրել ու տալ ամուր միացում:

3) Ստուգել շիկացնող բեռատատի լարերը և սողիչը ու նրանց իրար հետ միացումը:

4) Ստուգել տրանսֆորմատորները, չեթե ալգալիսները ընդունիչում կան: Տրանսֆորմատորը ստուգելու համար հարկավոր է փաթաթվածքներին հաջորդաբար միացնել (ս. նկ. 29)



Նկար 22.

1,5 վոլտանոց մարտկոցը, հեռախոսը հազցնելով ալանջներին կատարել շփում մարտկոցի վորևե բևեռի կամ փաթաթվածքի ծայրի հետ.

շփման ժամանակ հեռախոսում պետք է լսվի
թկթկոց (шелкание) . չեթե այդպիսին տեղի ունի,
ուրեմն տրանսֆորմատորը կանոնավոր գործում է:

5) Ստուգել արդյոք լապտերներում շիկաց-
վող լարը չի ծռված իր դիրքից, կամ կտրված
բոլորովին: Յեթե ստուգումից հետո պարզվեց,
վոր ընդունիչը կանոնավոր է, այն ժամանակ
կարելի է չենթադրել, վոր լապտերների գոր-
ծածման ժամկետը լրացել է (կորցրել են եմի-
սիան — потеря эмиссии), այլևս ընդունակ չեն ու-
ժեղացնելու, հարկավոր է փոխարինել նորերով:

Ծանոթ. — Միջին թվով «Միկրո» լապտերը
գործում է 800 ժամ. ցանկալի է լապտերը միաց-
ման որից վրան նշանակել որը, թիվը և ժամը:

Լապտերավոր սարքավորումների կանոնավոր
գործումը կապ ունի մարտկոցների լավ պահե-
լու հետ: Յեթե կառուցումը գործում է չոր
մարտկոցներով, հարկավոր է խնայողաբար վե-
րաբերվել, այսինքն ընդունիչի լուծան ժամա-
նակ մարտկոցները բոլորովին ազատել և պահել
չոր տեղում: Չի թույլատրվում խոնավ և շատ
տաք սենյակում պահել, իրոք նրանք անպետ-
քանում են:

Ցանկալի է ընդունելության ժամանակ,
չերբ հաղորդող ռադիո-կայանը հայտարարում է
ընդմիջում, հանգստություն տալ մարտկոցներին,

այսինքն չլսել, ալիպիսով խնայվում է մարտկոց-
 ների լեռանդը: Իսկ ակումուսաւորներ գործածե-
 լիս պետք է անմիջապէս հետեւել իր ժամանակին
 լիցք տալու և մաքուր պահելու փոշուց և ալ
 կեղտերից: Ակումուսաւորների փոխադրումը մի
 տեղից մյուսը անհրաժեշտ է շատ զգուշութեամբ
 կատարել. չի թուլատրվում ուժեղ ցնցել:
 Ձի թուլատրվում նաև լերկար պահել առանց
 լիցքի. այն դեպքում, լերք կառուցվածքի ան-
 կանոն լինելու պատճառով վորոշ ժամանակ չի
 գործում, հարկավոր է ակումուսաւորի միջի
 ծծմբաթթուն թափել — դատարկել և պահել:

VI

ՈՒՂՂԻԶ (выпрямитель)

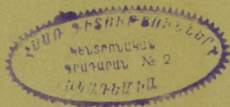
Լապտերավոր կառուցումների չգործելու
 պատճառները գլխավորապէս կախնում են նրա-
 նում, վոր մարտկոցները լերկար չեն դիմանում.
 լերք հնարավոր չէ գործածել ակումուսաւորներ,
 իսկ չոր մարտկոցները բավարարում են ընդունիչի
 լապտերների պահանջներին վոչ ավել 2 — 3 ամ-
 սից, հարց է առաջ գալիս գտնելու հար հոսանքի
 աղբյուր: Այնտեղ, վորտեղ գոյութուն ունի
 ելեկտրական լույս, լեթե հոսանքը փոփոխական
 է, հնարավոր է անմիջապէս դարձնել — ուղղել

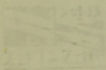
հար հոսանքի, հատուկ ուղղիչի միջոցով և ցած-
րացնելով մինչև 80 և պակաս վոլտի ու գոր-
ծածել ընդունիչի համար:

Ուղղիչները գործում են հատուկ լամպերով
(кенотронная лампа):

Ծանոթ.— Ռադիո-սիրողները կարող են
պատրաստել այդպիսի ուղղիչներ, ոգտվելով
ռադիո-ժուրնալներում հայտարարված տվյալնե-
րով և սխեմաներով:

Ուղղիչները գլխավորապես պատրաստվում
են ռադիո-գործարաններում. 120 վոլտ փոփո-
խականից իջեցնել մինև 110 վ. հար հոսանքի,
խիկ բարդ և ուժեղ կարողությամբ կառուցվածք-
ների համար լինում է ևս բարձր լարվածու-
թյան ուղղիչներ՝ 500—1200 և ավել վոլտի:

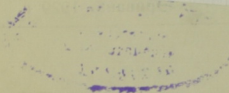




ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. գրադ.



FL0039079



Գրքը 15 Կ. Մ (1 1/4 լ.)

4487



Կ. Ավետисяն
ՐԱԴԻՕ
Գոսիզդատ ССР Армени
Эривань, 1929 г.
